

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§46

Dnr KS 2022-327

Svar på motion från Olle Jansson (S) avseende Skapa CO₂-sänkor i Norrtälje kommun Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar att anse motionen besvarad med hänvisning till motionssvar daterat den 21 februari 2024.

Sammanfattning av ärendet

Sammanfattningsvis handlar ärendet om en motion att uppdra till kommunstyrelsen att tillsammans med Norrtälje Energi AB och Norrtälje Vatten och Avfall AB utreda möjligheterna att skapa en ny kolsänka genom tillverkning av biokol. Förvaltningens bedömning är att produktion och användande av biokol är en intressant möjlig fortsatt utveckling i syfte att minska kommunens klimatavtryck samt även öka cirkuläritet av energi och näringsämnen i Norrtälje kommun. Förslaget går därmed väl i linje med kommunens strategiska inriktning inom miljö- och klimatområdet. Utredningsarbete kring framställning av biokol från olika typer av organiskt ursprungsmaterial pågår idag inom kommunkoncernen. Med hänvisning till ovanstående anses därmed motionen som besvarad.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande avseende motion avseende att skapa CO₂-sänkor i Norrtälje kommun
Motion till kommunfullmäktige avseende Skapa CO₂-sänkor i Norrtälje kommun. Från Olle Jansson (S)

Beslutande sammanträde

Reservationer

Socialdemokraterna reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Yrkanden

Olle Jansson (S) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer kommunstyrelsens tjänsteutlåtandes förslag mot Olle Janssons (S) yrkande, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag.

Beslutet ska skickas till

Motionären

Norrtälje Energi AB

Norrtälje Vatten och Avfall AB

Samhällsbyggnadskontoret

Johan Hernman, Stabs- och planeringschef, kommunstyrelsekontoret

Kalle Mälson, Hållbarhetsstrateg, kommunstyrelsekontoret

Paragrafen är justerad

Förvaltning och avdelning

Handläggare: Kalle Mälson
Titel: Hållbarhetsstrateg
E-post: kalle.malson@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsens arbetsutskott

Svar på motion från Olle Jansson (S) avseende Skapa CO₂-sänkor i Norrtälje kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar att anse motionen besvarad med hänvisning till motionssvar daterat den 21 februari 2024.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Sammanfattningsvis handlar ärendet om en motion att uppdra till kommunstyrelsen att tillsammans med Norrtälje Energi AB och Norrtälje Vatten och Avfall AB utreda möjligheterna att skapa en ny kolsänka genom tillverkning av biokol. Förvaltningens bedömning är att produktion och användande av biokol är en intressant möjlig fortsatt utveckling i syfte att minska kommunens klimatavtryck samt även öka cirkuläritet av energi och näringsämnen i Norrtälje kommun. Förslaget går därmed väl i linje med kommunens strategiska inriktning inom miljö- och klimatområdet. Utredningsarbete kring framställning av biokol från olika typer av organiskt ursprungsmaterial pågår idag inom kommunkoncernen. Med hänvisning till ovanstående anses därmed motionen som besvarad.

Ärendet

Beskrivning

Olle Jansson (S) lämnade in en motion till kommunfullmäktige den 7 mars 2022, § 40, som föreslår att uppdra till kommunstyrelsen att tillsammans med Norrtälje energi AB och Norrtälje vatten och avfall AB utreda möjligheterna att skapa en ny kolsänka genom tillverkning av biokol.

Lagkrav

Ej tillämpligt.

Koppling till gällande styrdokument

Norrtälje kommuns Miljö- och klimatstrategi (KF 2020-10-12, §153).
Norrtälje kommun Mål & Budget 2024 – 2026 (KF 2023-06-26, §88).
Norrtälje kommuns Vattenplan (KF 2022-06-20, §126).

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Förvaltningens svar bedöms i ett utredningsskede inte innebära några ekonomiska konsekvenser.

Förvaltningens analys och slutsatser

Norrtälje kommun har i sina inriktningar i beslutad Miljö- och klimatstrategi (KF 2020-10-12, §153) ambitiösa mål inom klimatområdet. Målsättningen är att kommunorganisationen ska vara

fossilbränslefri senast år 2030 samt att bidra till de nationella målen om netto-nollutsläpp till år 2045. Kommunens ambitionsnivå beskrivs i Miljö- och klimatstrategin som att vara en kommun som ligger i nationell framkant på miljö- och klimatområdet. I strategin beskrivs att Norrtälje i sitt miljö- och klimatarbete i första hand fokuserar på områden där det finns en direkt positiv miljöpåverkan och utvecklingen i miljön genom sina roller som huvudman, fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndighet. Utöver detta beskrivs även kommunens förhoppning och strävan att vara en förebild i miljö- och klimatarbetet som kan ha en positiv påverkan på näringsliv, föreningar och invånare i kommunen.

Kolsänkor utgörs av funktioner eller processer där koldioxid genom olika processer tas upp från atmosfären och inlagras i olika former över tid. Produktion och användning av biokol som kolsänka är ett område där utveckling och forskning pågår (se bland annat <https://biochar.systems/> vid Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU). Utvecklingsprojekt avseende produktion och användning i biokol har bedrivits på olika håll i Sverige, däribland via kommuner, i syfte att utveckla produktion och användande av biokol som kolsänka och substratförbättrande odlingsmaterial i bland annat växtbäddar. Norrtälje kommun kan därmed med fördel genom samverkan och erfarenhetsutbyte med pågående och avslutade biokolsprojekt i kommunal regi skaffa värdefulla kunskaper och erfarenheter.

Inom kommunkoncernen pågår idag ett utredningsarbete avseende framställning av biokol hos de kommunala bolagen Norrtälje Vatten och Avfall (NVAA) och Norrtälje Energi (NEAB). Inom NVAA:s verksamhet utreds i samband med en ombyggnation av Lindholmens reningsverk möjligheten till etablering av en biokolanläggning där avloppsslam via en pyrolysprocess (upphettning i syrefri miljö) omvandlas till biokol. Kopplat till detta utreds även möjligheten att tillvarata spillvärmen från framställningsprocessen av biokolet. Utöver detta utredningsarbete utreds även de långsiktiga möjligheterna att producera biokol som i stället för avloppsslam använder växtmaterial som utgångsmaterial för biokolsproduktion.

Norrtälje kommun arbetar även med andra miljö- och klimatåtgärder med potentiell effekt för inbindning av kol. Bland annat pågår arbete med våtmarker inom kommunens naturvårdsarbete och inom ramen för kommunens vattenplan (KS 2022-648). Våtmarksprojekt har ofta mångfunktionella syften, där vid sidan av klimataspekter för lagring och inbindning av kol i organiskt material även finns aspekter avseende biologisk mångfald, vattenrening och vattenreglerande effekter på landskapsnivå. Flera våtmarksprojekt i kommunen har genomförts inom ramen för Lokala naturvårdssatsningen (LONA). Inom ramen för arbetet med vattenplanen pågår framtagande av lokala åtgärdsprogram (LÅP) i Bergshamraåns-, Sparrens- och Bergshamravikens respektive avrinningsområde. Det lokala åtgärdsprogrammet för Bergshamraån är färdigställt och är också kompletterat med en genomförandeplan, samt en förenklad analys av våtmarkers potential som kolsänka.

Kunskapen om och arbetet med att strategiskt identifiera och genomföra våtmarksåtgärder (och därmed bidra som kolsänka och klimatnytta) behöver utarbetas och konkretiseras inom ramen för respektive lokalt åtgärdsprogram för vatten. Norrtälje kommun har 32 större sjöar och 35 större vattendrag som på sikt kommer att ha ett Lokalt åtgärdsprogram där våtmarkers potential som kolsänka kan beräknas. Fokusområdet våtmarker för klimatnytta utgör också ett av flera möjliga strategiska insatsområden som kan konkretiseras och prioriteras i det fortsatta arbetet med att ta fram en åtgärdsplan utifrån miljö- och klimatstrategin samt kommunens koldioxidbudget.

Kommunstyrelsekontoret anser att förslaget avseende att inom kommunens verksamhet skapa kolsänkor går i linje med kommunens strategiska inriktning avseende fokusområdet klimat i Miljö- och klimatstrategin. Utöver detta går förslaget i linje med aktuellt inriktningsmål inom kommunens målområdet 5 avseende att genom ny teknik möjliggöra för energi, material och näringsämnen att ingå i ett kretslopp.

Med hänvisning till ovanstående anses motionen som besvarad.

Tidplaner

Beslut KSAU	2024-03-27
Beslut KS	2024-04-08
Beslut KF	2024-04-22

Anette Madsen
Kommundirektör
Kommunstyrelsekontoret

Johan Hernman
Stabs- och planeringschef
Kommunstyrelsekontoret

Bilagor

Bilaga 1 – Motion från Olle Jansson (S) avseende Skapa CO₂-sänkor i Norrtälje kommun

Beslut skickas till

Motionären
Norrtälje Energi AB
Norrtälje Vatten och Avfall AB
Samhällsbyggnadskontoret
Johan Hernman, Stabs- och planeringschef, kommunstyrelsekontoret
Kalle Mälson, Hållbarhetsstrateg, kommunstyrelsekontoret

Norrtälje den 21 februari 2022

Motion till Kommunfullmäktige

Skapa CO₂-sänkor i Norrtälje kommun

Norrtälje har ambitiösa klimatmål och gör framsteg. Att kommunens egna verksamheter ska vara fossilfria till 2030 ligger inom räckhåll, men det räcker inte. Socialdemokraterna vill öka takten i klimatomställningen och att Norrtälje som helhet ska vara koldioxidneutral senast 2045. Då behöver vi skapa kolsänkor.

En metod som skulle kunna få stor betydelse i Norrtälje kommun är att tillverka biokol av växtmaterial. Utöver biokolet skapas även överskottsenergi i form av brännbara gaser, som kan användas till klimatpositiv fjärrvärme. Biokol är ett effektivt vattenhållande jordförbättringsmedel, som kan dopas med näringsämnen från kommunens reningsverk och fungerar då även som långtidsverkande gödsel.

Råvaran kan vara sly från röjningsverksamheter i kommunens parker och skog. Det kan vara trädgårdsavfall och obehandlat trä från återvinningscentralerna, material som idag går till spillo eller bränns. Samarbete kan etableras med aktörer i skogsnäringen vilket väsentligt skulle öka råvarubasen. Det finns idag anläggningar på marknaden från tillverkare som lovar en återbetalningstid på under 10 år, och kommuner som exempelvis Göteborg som är proaktiva; <https://www.goteborgenergi.se/i-var-stad/artikelbank/renova-goteborg-energi-biokolsanlaggning>

Ett sätt att även involvera invånare och kommunens företagare i klimatarbetet skulle kunna vara att låta biokolet ingå i ett system för klimatkompensation. Dvs företag och personer kan köpa och använda biokol för att kompensera för koldioxidutsläpp.

Socialdemokraterna är övertygade om att Norrtälje har goda möjligheter att ligga i framkant och öka takten för en rättvis klimatomställning som kommer alla till del.

Därför föreslår vi Kommunfullmäktige besluta att:

- Uppdra till kommunstyrelsen att tillsammans med Norrtälje energi AB och Norrtälje vatten och avfall AB utreda möjligheterna att skapa en ny kolsänka genom tillverkning av biokol.

För Socialdemokraterna,

Olle Jansson (S)